

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет психології

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітні програми «Реабілітаційна психологія»
Спеціальність 053 Психологія
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від « 29 » серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вступ до спеціальності
Освітня програма	Реабілітаційна психологія
Спеціальність	053 «Психологія»
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1 / 1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекцій –12 год /4 год Семінарські заняття – 18 год/6 год Самостійна робота – 60 год / 80 год
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/1075

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

В контексті сучасних досягнень психологічної науки нормативний курс «**Вступ до спеціальності**» створює початкову базу теоретичної та практичної професійної підготовки бакалаврів з психології.

У процесі вивчення курсу здобувачі мають усвідомити зміст професійної діяльності психолога, внутрішньо-особистісні та соціально-психологічні фактори її успішності.

Відповідно, курс «**Вступ до спеціальності**» покликаний не тільки допомогти здобувачам досягнути розуміння сутності професійної діяльності психолога, психологічних закономірностей її ефективного здійснення, а ще й сприяти формуванню у них здібностей до самооцінки, самоконтролю, самореалізації, забезпечити відпрацювання можливих моделей поведінки у ситуаціях взаємодії з різними категоріями людей, котрі потребують психологічної допомоги, а також у ситуаціях взаємодії із соціальним оточенням загалом.

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Вступ до спеціальності**» є оволодіння узагальненою характеристикою професії психолога, знаннями про освітньо-кваліфікаційні вимоги, які ставляться до фахівців цієї галузі, основними вимогами до особистості практикуючого психолога, а також про можливі шляхи формування особистісних та професійно-значущих властивостей і якостей майбутніх фахівців-психологів.

Основними цілями вивчення дисципліни «**Вступ до спеціальності**» є формування у студентів загального уявлення про професію практичного психолога; створення передумов для усвідомленого вивчення фахових навчальних дисциплін, включених у навчальний план; забезпечення мотивації до формування та розвитку особистісних якостей, необхідних для ефективного виконання професійних обов'язків.

Компетентності

Студент повинен оволодіти наступними компетентностями:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, характеризуючись комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватись їх.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, реабілітаційної психології.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Програмні результати навчання

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Предмет і завдання курсу «Вступ до спеціальності».	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. Професійно-орієнтована дисципліна «Вступ до спеціальності» та її місце в професійній підготовці майбутніх спеціалістів. Предмет, структура, основні функції та завдання курсу «Вступ до спеціальності». Основні етапи та особливості розвитку наук про людину. Місце психології в системі наук про людину. Сучасні погляди на предмет психології.	- виконання завдань, отриманих на лекції щодо самостійної роботи; - робота над ключовими поняттями теми; - складання план-конспекту до теми; - проходження тестування: https://d-learn.pro/developer/course/view/1075
2.	Особливість підготовки психологів у закладах вищої освіти.	ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демокра-	- виконання завдань, отриманих на лекції щодо самостійної роботи;

		<p>тичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>Структура, зміст роботи та особливості організації процесу навчання у ЗВО. Студентський путівник. Академічна доброчесність. Кодекс честі. Формальні і змістові аспекти вищої психологічної освіти. Студент-психолог як суб'єкт навчально-професійної діяльності.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - складання план-конспекту до теми; - робота над ключовими поняттями теми; - проходження тестування: https://d-learn.pro/developer/course/view/1075
3.	Практична психологія як теоретична основа психологічної практики	<p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>Сучасна система психології як науково-практична сфера суспільної діяльності. Основні сфери діяльності практичного психолога. Структура та основні напрями практичної психології.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виконання завдань, отриманих на лекції щодо самостійної роботи; - робота над ключовими поняттями теми; - складання план-конспекту до теми; - проходження тестування: https://d-learn.pro/developer/course/view/1075
4.	Характеристика професії практичного психолога	<p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>Освітньо-кваліфікаційна характеристика та освітньо-професійна програма підготовки практичного психолога. Уміння та обов'язки і права практичного психолога. Нормативні документи, що регламентують діяльність практичного психолога. Межі професійної компетенції практичного психолога.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виконання завдань, отриманих на лекції щодо самостійної роботи; - робота над ключовими поняттями теми; - складання план-конспекту до теми; - проходження тестування: https://d-learn.pro/developer/course/view/1075

5.	Психолог як особистість та професіонал.	<p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>Модель особистості практичного психолога.</p> <p>Критерії професійної придатності практичного психолога.</p> <p>Кваліфікаційна характеристика як основа складання програми професійного само-виховання практичного психолога.</p> <p>Професійні деформації.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виконання завдань, отриманих на лекції щодо самостійної роботи; - робота над ключовими поняттями теми; - складання план-конспекту до теми; - аналіз ситуацій; - проходження тестування: <p style="text-align: right;">https://d-learn.pro/developer/course/view/1075</p>
6.	Основні напрями та сфери діяльності психолога.	<p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>Основний зміст психопрофілактичної, психогігієнічної, психодіагностичної, психокорекційної, психоконсультативної роботи психолога.</p> <p>Специфіка змісту діяльності, завдань та функцій психологічної служби системи освіти.</p> <p>Специфіка змісту діяльності, завдань та функцій психологічної служби на</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виконання завдань, отриманих на лекції щодо самостійної роботи; - робота над ключовими поняттями теми; - складання план-конспекту до теми; - проходження тестування: <p style="text-align: right;">https://d-learn.pro/developer/course/view/1075</p>

		<p>підприємстві.</p> <p>Психологічна служба організацій малого бізнесу. Моделі діяльності психолога та їх специфіка в структурі малого бізнесу.</p> <p>Основні задачі діяльності психолога організацій у різних напрямках (при взаємодії з партнерами, клієнтами; конкурентами; ЗМІ; з керівництвом; персоналом).</p> <p>Особливості психологічної допомоги сім'ї.</p>	
7.	Основні види діяльності практичного психолога.	<p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>Основні цілі та види діяльності практичного психолога.</p> <p>Взаємозв'язок видів та напрямів діяльності практичного психолога.</p> <p>Специфіка, мета і завдання основних видів діяльності практичного психолога (просвітницько-пропагандистська, психологічна профілактика, психологічне консультування, психодіагностична робота, психологічна корекція, психотерапія як складової практичної психології).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виконання завдань, отриманих на лекції щодо самостійної роботи; - робота над ключовими поняттями теми; - складання план-конспекту до теми; - проходження тестування: https://d-learn.pro/developer/course/view/1075
8.	Морально-етичні стандарти діяльності психолога.	<p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманіст-</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виконання завдань, отриманих на лекції щодо самостійної роботи; - робота над ключовими поняттями теми; - складання план-конспекту до теми; - проходження тестування: https://d-learn.pro/developer/course/view/1075

		<p>тичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>Етичні проблеми в науково-дослідній діяльності психолога. Основні етичні принципи у роботі психолога:</p> <ul style="list-style-type: none"> - принцип професійної компетентності; - принцип «не нашкодь»; - принцип неупередженості; - принцип конфіденційності; - принцип позитивно орієнтованої активності психолога. <p>Моральні норми, що регламентують діяльність психолога у ситуаціях етичного вибору.</p>	
9.	Професійний розвиток та саморозвиток психолога	<p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>Загальна типологія шляхів професійного розвитку психолога. Спрямованість професійного самовдосконалення психолога.</p> <p>«Неформальні шляхи» професійного саморозвитку психолога. Основні типи та рівні професійного само визначення психолога. Творчі аспекти в діяльності психолога.</p> <p>Основні етапи розвитку психолога-професіонала.</p> <p>Проблема професійних деструкцій та кризи розчарування у розвитку психолога.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виконання завдань, отриманих на лекції щодо самостійної роботи; - робота над ключовими поняттями теми; - складання план-конспекту до теми; - проходження тестування: <p style="text-align: center;">https://d-learn.pro/developer/course/view/1075</p>

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарсько-практичне заняття	25
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	30
Тестові завдання	15
Контрольна робота	10
Залік	15
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Ра- зом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарсько-практичне заняття		5		5	5		5			5								25
Самостійна робота															5			5
Індивідуальне завдання													30					30
Тестові завдання					5				5		5							15
Контрольна робота												10						10
Залік																	15	15
Всього за тиждень		5		5	5	5		5	5	5	5	10	30		5	15		100

6. Ресурсне забезпечення

Рекомендована література

- 1.Белінська І.А. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2007. 148с.
- 2.Бочелюк В. Й., Зарицька В. В. Психологія: вступ до спеціальності: Навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 288 с.
- 3.Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ: Четверта хвиля, 2004. 256 с
- 4.Вступ до спеціальності / Укладачі Л.І. Подшивайлова, Н.В., Старинська. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка , 2014. 29 с.
- 5.Етичний кодекс психолога. [Прийнято на І Установчому з'їзді Товариства психологів України 18 грудня 1990 р.]. Тернопіль, 1996
- 6.Іванова О.В. Психологія: вступ до спеціальності [текст]: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 184 с.
- 7.Коломінський Н.Л. Навчальна програма дисципліни «Вступ до спеціальності» «Практична психологія» для бакалаврів (Оновлено доктором наук в галузі психології, к.п.н., професором кафедри психології Туриніною О.Л.) Київ; МАУП, 2018. 28с.
- 8.Левенець А. Є. Вступ до практичної психології : Навч.-метод. Комплекс. Київ : Ін-т крим.-викон. служби, 2015.30 с.
- 9.Москальова А. С. Психологія: вступ до спеціальності: навч.-метод. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 216 с.
- 10.Музика О.Л. Методичні рекомендації з курсу «Вступ до спеціальності». Житомир, 2013, 50 с.
- 11.Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький, 2011. 320 с.
12. Корецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості. Навчальний посібник. Видання 3-є, виправлене та доп. Івано-Франківськ, 2016. 448 с.
13. Іванова О.В., Москалюк Л.М., Корсун С.І. Психологія: вступ до спеціальності [Текст] : навч. посібник. Рек. МОН. К. : ЦУЛ, 2013. 184 с.
- 14.Савчин М. В., Гавриш З. С. Вступ до спеціальності: психолог, практичний психолог: Навч. посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2007. 400 с.
- 15.Тетяна Дуткевич, Ольга Савицька. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 256с.
16. Москальова А.С., Брюховецька О.В. Психологія: вступ до спеціальності: навчально-методичний посібник. Київ: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2012.
17. Особистісна зрілість як проблема сучасної психології. Том 1 : колективна монографія: кол. авт. ; наук. ред. З. М. Мірошник. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. 220 с.
18. Дуткевич, Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога (теоретичний курс) [Текст]: навч. посібник. К. : КНТ, 2017. 265 с.
- 19.Студентський путівник https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf .
20. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf>.
21. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp->

content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Стефаніка.pdf?fbclid=IwAR2OZ7ieedYbWar3YLAu5arEPfHIWJvA8ahWmрLODcN6M2XRt7GPFip0uT8 [Василя-](#)

Інтернет-ресурси:

https://philosophical.pnu.edu.ua/студентський_путівник/

Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>

Наукова періодика України — <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.

Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» — <http://chitalka.info/psy.html>.

БД Освіта. ua. — <http://osvita.ua/school/psychology>.

Мета – українська пошукова система. — <http://www.meta-ukraine.com>.

Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.

Психологія UA <http://psychologiya.org.ua/>

Студентська бібліотека <http://studentbooks.com.ua/>

Всеукраїнська електронна бібліотека <http://youalib.com/>

Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
3. Підручники, навчальні посібники, довідники тощо.
4. Електронні варіанти тестів для підсумкового контролю знань.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра загальної та клінічної психології м.Івано-Франківськ, вул. Т.Шевченка, 57 каб. 501 тел. (0342) 59-60-66 kzep@pnu.edu.ua
Викладач	к.п.н., доц. Іванцев Наталія Ігорівна
Контактна інформація викладача	nataliya.ivantsev@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника Положення 1 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf?fbclid=IwAR2OZ7ieedYbWar3YLAu5arEPfHIWJvA8ahWm pLODcN6M2XRt7GPFip0uT8 Положення 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Кодекс.FR12.pdf</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відвідування лекцій та семінарсько-практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним аспектом, сформуванню системи знань та ґрунтовно підготуватись до заліку.</p> <p>Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, індивідуального завдання, семінарсько-практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації (довідки і т.д.)</p> <p>За умови відсутності студента на заняттях або ж невчасного виконання завдань студенту пропонується у визначений викладачем день і час (відповідно до розкладу) відпрацювати пропущені заняття.</p> <p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>Студенти, які вивчають дисципліну «Вступ до спеціальності» зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт, а саме : усно перездати пропущену тему, виконати завдання до семінарсько-практичних занять, самостійну роботу, законспектувати вказану літературу, виконання тестових завдань (на платформі дистанційного навчання) та індивідуального завдання.</p> <p>Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог.</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Роботи повинні бути виконані й представлені студентом у встановлений час консультацій, при цьому не пізніше ніж за 1 тиждень до завершення вивчення навчального курсу групою. Ті, хто не виконали тести, практичні завдання, завдання самостійної роботи вчасно, повинні їх виконати, однак оцінка при цьому буде знижена відповідно до розроблених критеріїв.</p> <p>У випадку незадовільного виконання завдань, виявів недобропорядної поведінки, академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи, а пред'явлені студентом завдання не зараховуються.</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>Неприйнятним для студентів Університету є: порушення норм моралі, що включає негідну поведінку; запізнення або пропуски навчальних занять чи без поважної на то причини; вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального процесу; порушення академічної доброчесності; недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).</p>
Додаткові бали	<p>При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання або завдань у тестовій формі.</p>

Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти здійснюється згідно Положення https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf
--------------------	---

Викладач

Іванцев Н. І.

